

Quan, ara fa uns 40 anys, Joan Piqué va inaugurar el seu bufet, va obrir les portes "el primer despatx col·lectiu de Barcelona no polititzat en el sentit que anteriorment hi havia bufets que lluitaven per aconseguir una millora social però no es centraven únicament a exercir el dret. Cap a l'any 1960, tot i que hi havia despatxos que es dedicaven al món laboral, no n'hi havia cap de dedicat al món de l'empresa que inclogués advocats de diferents especialitats, i quan el Col·legi d'Advocats de Barcelona va aprovar els despatxos col·lectius nosaltres vam inscriure'ns amb el número u."

Els seus primers records lligats al dret, però, es troben a la facultat: "Jo sóc dels que van acabar la carrera a la plaça Universitat i recordo actes fora de la facultat com la crema de tramvies. Vaig tenir professors entranyables com Pérez Vitoria, que és un exemple de com despertar als alumnes el dret penal, i Miquel Fenech, molt conegut del dret processal, que va introduir a Espanya les teories del tractadista italià Francesco Carnelutti i que demostrava com darrere de cada procés hi havia una persona." Un altre professional lligat a la seva trajectòria és Fernández de Villavicencio de qui va aprendre la importància de pensar-se molt els casos: "No es tracta de fer molt, sinó de rumiar i raonar molt. Jo als meus alumnes de dret els aconsello que estudiïn bé el dret romà perquè l'home romà s'ho pensava tot molt i ho rumiava a fons. El dret romà és clau i la prova és que Fernández de Villavicencio explicava un dret civil romanitzat, o sigui, què de la el dret romà, què havia variat i què s'aplicava en el dret espanyol."

Uns anys després va arribar la transició política: "L'època de la transició va ser dura. A l'Església de Maria Mitjanera van agafar més de cent persones i d'aquestes 101 van anar a la presó malgrat que després no se les va condemnar." El món jurídic va ser garant d'uns canvis que es produïren de manera pacífica: "El seny català, que pocs coneixen, va contagiar la gent del dret i es va escampar per tot arreu."

La realitat del dret actual mostra que hi ha poques dones de renom a l'advocacia: "Quan jo estudiava tenia una quinzena de companyes. En l'actualitat en classes de 200 alumnes, 150 són noies. És cert que els costa molt més triomfar i ho fan sobretot en l'àmbit del dret de família -separacions i divorcis-, però en les llistes d'oposicions a judicatura i fiscalia hi ha més dones que homes i els primers números corresponen a dones. Tenen una gran facilitat per a les oposicions."

En el despatx del nostre convidat treballen ara mateix uns 50 advocats -entre ells dos dels seus fills, en Juan Carlos i en Josep-, 17 dels quals són socis i la resta, col·laboradors. La tasca principal d'en Joan és "l'assessorament general dels clients. Són problemes més o menys petits i sobretot personals però que els treuen el son. Quan un porta molts anys a l'ofici, esdevé advocat de capçalera." Per això mateix els seus consells resulten molt importants: "Vaig deixant en mans de tercers la tasca d'anar al jutjat i de defensar diàriament. Avui un company del despatx ha acabat un judici en què defensava un magistrat, per exemple, i amb això vull dir que temes importants també els passo a altri. Jo m'estimo més les tasques que poden no ser tan agradables però en què ajudes més donant consells que et proporciona l'ex-

periència." Al costat d'aquests clients el bufet també en té que són empreses multinacionals.

Com ens han comentat altres advocats, en Joan Piqué és un professor universitari conegut, no en va se'l pot trobar a la facultat des del 1959, primer com a professor de pràctiques i després com a professor associat de dret processal. Alhora és professor visitant de la Universitat Politècnica de Catalunya, on explica als futurs arquitectes com fer peritatges per a un judici. "La docència m'agrada molt. A les classes plantejo un dret molt pràctic que és el que interessa a l'alumne perquè sap que quan deixi la facultat el que hi hagi après li serà útil. L'alumnat està cansat de llegir i sentir teories que també pot trobar en un llibre."

I al mateix temps ha plasmat els seus coneixements en diversos llibres: "Cap a l'any 1960 la gent no sabia res de dret i li tenia molta por. Quan es coneix una cosa se li perd el pànic i aquest era el meu objectiu. Els primers eren llibres de divulgació jurídica que oferien una visió molt àmplia d'aquest món." Més endavant ha escrit altres llibres més específics, a vegades a quatre mans amb algun altre especialista.

Els conceptes de mediació i arbitratge no son aliens a la tasca d'un professional del dret: "La mediació és necessària sobretot en el dret de família. Hem d'evitar el trauma que pateixen els nens que han d'anar davant d'un jutge. Fins i tot hi ha jutges que es dediquen a la família que ho reconeixen. En temes mercantils, cal l'arbitratge, que presenta l'avantatge que si no estàs d'acord amb com s'ha arribat al resultat, pots recórrer als tribunals. Es busca la rapidesa i l'eficàcia i, si hi ha bona fe, es poden trobar."

Respecte a la situació real de la reinserció dels delinqüents, en Joan fa aquest plantejament: "Tal com diu la Constitució, la pena té com a objectiu la reinserció de la persona que ha comès el delicte. Per tant, per a mi el procés no acaba amb el judici sinó amb la reinserció. Des d'aquest punt de vista, quan algú és condemnat a presó, l'advocat ha de fer-ne un seguiment per aconseguir que es reintegri a la societat al més aviat possible. Llavors s'haurà acabat la seva tasca." I afegeix: "Jo sóc contrari a la presó preventiva. La presó està pensada per complir penes i mentre un espera judici és innocent, per tant no se li pot fer un tractament de rehabilitació. La llei té previstos uns mecanismes perquè la gent no s'hi estigui gaire, però pots passar quatre anys pendent de judici." Fa uns anys, quan ell ja exercia, encara existia la pena de mort al nostre país: "Portar aquells casos em provocava un gran patiment. He dit públicament en moltes ocasions que sóc contrari a la pena capital perquè crec que no és eficaç. Fa uns segles podia ser útil perquè el nivell cultural de la gent era tan baix que amb execucions públiques prenia consciència del bé i del mal. En els nostres dies és inconcebible perquè no és exemplificativa." Per tant, un país amb més cultura tindrà menys delictes? "Sempre es cometen delictes però varien d'un país a un altre segons el nivell cultural. Un estat amb un nivell alt no pateix gaires robatoris menors però sí més delictes sexuals, perquè hi ha més temps d'oci."

Aquestes han estat les paraules i les reflexions de 40 anys d'exercici professional en la persona de Joan Piqué, alumne de catedràtics il·lustres, advocat liberal, professor universitari i autor de llibres sobre el dret.

**“Aconsello als meus
alumnes que estudiïn
bé el dret romà,
perquè l’home romà
s’ho pensava tot molt
i ho rumiava a fons”**

Joan Piqué - Barcelona (Barcelonès)